

ΕΝΑ ΤΑΞΕΙΔΙ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

Δὲν γνωρίζω ἂν ἄλλος ἄνθρωπος ἀγαπᾷ τὸ χωριό του τόσο ὅσον ἐγώ.

Τὸ ἀγαπῶ καὶ τὸ ἀγαπῶ πολὺ τὸ χωριό μου.

Τὸ χωριουδάκι μου μὲ τὰ μικρά, τὰ ἄσπρα, τὰ καθαρὰ σπιτάκια του, τὰ βουτηγμένα μέσα στὴν πρασινάδα τῶν δένδρων τῶν περιβολιῶν καὶ τῶν κτημάτων, τὸ χωριουδάκι μου τὸ στεφανωμένον καὶ σιδηροζωσμένον μὲ τὸ ἀρχαῖον ἐνετικόν του φρούριον, τὸ ὁποῖον φρούριον, καθὼς ἀρχίζει ἀπὸ τὸ βουνὸν καὶ ξαπλώνεται κάτω πρὸς τὴν παραλίαν, φαίνεται σὰν ἕνας θεόρατος γίγαντας ποῦ γυρμένος ἐπάνω στὴν πλαγιά τοῦ βουνοῦ, νὰ ἔχη ἀκκουμπήσῃ τὸ κεφάλι του ψηλά στὴν κορυφὴν μέσα σταῖς ἀσφακίες καὶ τὰ μυρωμένα ἀγριόχορτα καὶ ξαπλωμένα τὰ πόδια του κάτω στὴ θάλασσα γιὰ νὰ τοῦ τὰ φιλοῦν καὶ τὰ στεφανώσουν μὲ τὸν ἄσπρον, χιονᾶτον ἀφρότους τὰ παιχιδιάρικα κυματάκια, φαίνεται λέγω, σὰν νὰ ἔχη μισοαγκαλιασμένη τρυφερὰ τρυφερὰ τὴν ἐρωμένην του, τὴν πόλιν.

Ναὶ τὸ χωριό μου εἶνε ἓν ἀπὸ τὰ ρομαντικώτερα καὶ πρασινοτέρα χωριά τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος, μικρὰ καὶ μεγάλα.

Αὐτὸ δὲν τὸ λέγω μόνον ἐγώ.

Τὸ λέγει τὸ ἀτελεύτητον πράσινον τῶν ἀμπελιῶν, τῶν πορτοκαλιῶν, τῶν λεμονιῶν καὶ τῶν ἄλλων δένδρων καὶ φυτῶν ποῦ τὸ περιστοιχίζουσιν, τὸ δείχνει τὸ μενεξεδένιο χρῶμα τῶν γύρω βουνῶν, τὸ ψιθυρίζουσιν παίζοντα καὶ ἀλληλοκυνηγούμενα τὰ γαλανὰ καὶ ἀφροστεφανωμένα κυματάκια τοῦ Κορινθιακοῦ ποῦ ξεφυχοῦν κίτω στὴν ἀμμουδιά, τὸ μαρτυροῦν ἢ λυγαριές, ἢ δάφνες καὶ τὰ ἄλλα λουλούδια ποῦ ἀνθίζουν στοὺς δρόμους, στὰ χωράφια, σταῖς πλαγιές καὶ σταῖς φράγτες, τὸ διαλαλεῖ μὲ χίλια στόματα τὸ μυρωμένο ἀέρι, τὸ ὁποῖον ὅταν δὲν ἔρχεται ἀρωματισμένο ἀπὸ τὴ θάλασσα, κατεβαίνει μυρωμένο καὶ τρελλούτσικο ἀπὸ τὰ γύρω

βουνά και τὸ πιστοποιοῦν οἱ ξένοι ποῦ ἔρχονται και παραθερίζουν
ἐκεῖ και οἱ ὑπάλληλοι ποῦ δὲν τοὺς κάνει καρδιά νὰ ξεκολλήσουν.

Και ἔπειτα πῶς νὰ μὴ τὸ ἀγαπῶ ἐγὼ τὸ χωριό μου;

Φαντάσθητε λοιπὸν τὴν λύπην μου ὅταν ἀναγκάστηκα νὰ φύγω
ἀπ' ἐκεῖ, ν' ἀφήσω τοὺς φίλους μου, τὸ σπίτι μου, νὰ ἐγκαταλείψω
τὰ παιδικά μου παιχνίδια γιὰ νὰ πάω στὴν Ἀθήνα νὰ ἐξακολου-
θήσω τὰς σπουδὰς μου.

Και φαντάσθητε τὴν χαρὰν μου ὅταν μετὰ τόσων μηνῶν ἀπου-
σίαν μοῦ ἐδόθη και πάλιν περίστασις νὰ τὸ ἐπισκεφθῶ.

Τὸ ἦῤρα ὅπως και τὸ ἄφησα.

Τίποτε, μὰ ἀπολύτως τίποτε δὲν ἄλλαξε.

Ἄλλα μοῦ φαίνονται τὰ ἴδια και μόνον στὸν ἑαυτόν μου αἰσιθά-
νομαι μιὰ μεταβολὴ μεγάλη.

Μεταβολὴ τὴν ὁποίαν μοῦ ἐπιβάλλει διὰ τῆς βίας ἡ κοινωνικὴ
πρόληψις και ὁ κακῶς ἐννοούμενος πολιτισμός.

Περίεργον· τόσῳ πολὺ μὲ ἄλλαξεν ὀλιγοχρόνιος διαμονὴ μου
στὴν Ἀθήνα;

Ἐρῦγα ἀπ' ἐκεῖ, ἀπεσπίασθην διὰ τῆς βίας σχεδὸν ἀπὸ τὰ παι-
γνίδια και ταῖς παιδικὰς τρέλλες και ἐγύρισα πίσω σοβαρός, σο-
βαρός και ἀκίνητος, σὰν γεροϋσιαστής, σὰν συγκλητικὸς, θωρακι-
σμένος μέσα σὲ κολλαρισμένα πουκάμισα και στενὰ πανταλόνια
και σφιγμένος σὰν κατάδικος, τοῦ πολιτισμοῦ κατάδικος, μὲ σκληρὰ
κολλάρα, καθὼς ἀρμόζει εἰς ἓνα σπουδαστὴν.

Περίεργον· τί νὰ ἔπαθα;

Κάθε τοῖχος, κάθε δένδρο, κάθε γωνιά, κάθε δρόμος, κάθε
κῆπος και κάθε κατατόπι μοῦ φαίνεται σὰν νὰ μὲ φωνάζουν και
νὰ μ' ἀνοίγουν μπροστὰ στὰ συγκεκμημένα μίτια μου ἓνα ἀλλοιώ-
τικον βιβλίον, μέσα εἰς ταῖς σελίδες τοῦ ὁποίου διαβάξω και ἀπὸ
ἓνα παιδικόν μου ἐπεισόδιον και ἀπὸ μίαν ἀνάμνησιν τῶν ἀλη-
σμονήτων χρόνων τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας.

Διέρχομαι μέσα ἀπὸ τοὺς διαφόρους δρόμους, τοὺς δρόμους
μὲ τὰ καλδερίμια, τοὺς δρόμους τοὺς σκεπασμένους ἀπὸ τὰ ἐξέ-

χοντα κλαδιά τῶν περιβολιῶν, τὰ ὅποια μοῦ φαίνονται σάν νὰ μὲ καλοῦν νὰ σκαρφαλώσω στὸν τοῖχον καὶ ν' ἀρχίσω τὸ μάζωμα.

Συγκεκρινημένοι περνῶ ἀπὸ ταῖς παληές αὐτὲς ἐρωμένες ποῦ ἔλειλάτουν, χωρὶς ὅμως τώρα νὰ ὑπακούω εἰς τὴν πρόσκλησίν των.

Περνῶ ἀπὸ τὰ σπιτάκια τῆς γειτονιᾶς μου. Τὰ ἴδια εἶνε πάντοτε, μικρά, λευκά καὶ καθαρά. Δύο τρία ἀπὸ αὐτὰ ἔχουν μισοκλεισμένα τὰ παράθυρά τους· ἐρωτῶ γιατί:

— Ἔχουν πένθος, πόσοι ἀπέθαναν τώρα ποῦ ἔλειπες! μοῦ λέγει ὁ ἀδελφός μου ποῦ εἶχεν ἔλθῃ κάτω στὸ λιμάνι νὰ μὲ ὑποδεχθῇ.

Νὰ ἢ γειτονοποῦλές μου, μὲ ταῖς ὁποίαις ἔπαιζα ὅταν ἦμουνα μικρός. Σοβαρές τώρα καὶ αὐτὲς οὔτε μοῦ μιλοῦν κἄν.

Ἐρημος καὶ ἡ πλατεῖα τοῦ λιμένος, μὲ τὸ πράσινον ἀπὸ γλόχη καὶ χαμομήλια χαλί της, ποῦ ἀντηχοῦσε μιὰ φορὰ ἀπὸ ταῖς φωνές καὶ τὰ παιγνίδια μας.

Νομίζω ὅτι θ' ἀκούσω ἀκόμη τὰ τρελλὰ γέλοια καὶ ταῖς χαρούμενες φωνές τῶν φίλων μου, μὲ τοὺς ὁποίους ἔπαιζα μιὰ φορὰ.

Τίποτε ὅμως.

Ἡ νεολαία τῆς πατρίδος μου ἤλλαξε καὶ αὐτὴ τώρα, ἐσοβαρεύθηκε καὶ δὲν παίζει πειά.

Καὶ μόνον ἐκεῖ στὴν ἄκρη, κάτω ἀπὸ τὴν παχειὰ σκιὰ τῶν πλατιάνων καὶ παρὰ τὸ καρενεῖο τοῦ Ντούλα, κάθεται ἡ αὐτὴ, ἡ αἰώνιος Γερουσία τῆς πατρίδος μου, πιστὴ εἰς τὸ καθῆκόν της, συζητοῦσα καὶ σχολιάζουσα τὴν παγκόσμιον κίνησιν.

Ὅποια μεταλλαγὴ ὅμως.

Ὁ χρόνος τῆς ἔχει ἀνοίξει σπουδαῖα ρήγματα. Λεῖπουν τόσοι καὶ τόσοι γερουσιασταί.

Ποῦ εἶνε ὁ Καζανᾶς, ὁ Σαβούλης, ὁ Μπάρομπα-Χαράλαμπος, ὁ Μιμιάκας καὶ τόσοι ἄλλοι σοφοὶ καὶ... ἄγρυπνοι φρουροὶ τῶν ἔθνικῶν δικαίων;

Ἄλλοι ἀπέθαναν καὶ ἄλλοι ἐξεπατρίσθησαν.

Νὰ καὶ τὸ σπίτι μου μὲ τὸ κίτρινον χρῶμά του, μὲ τὰ γαλάζια παραθύρια του καὶ μὲ τὴν πλακοστρωμένην καὶ πρασινοσκεπασμένην ἀυλήν του.

Τὸ σπίτι μου!

Πόσα λέγει αὐτὴ ἡ λέξις εἰς τοὺς ζήσαντας οἰκογενειακὴν ζωὴν καὶ οἰκογενειακὴν εὐτυχίαν!

Κάτω στὴν εἴσοδον τῆς αὐλῆς, μπροστὰ στὸ περικοκλάδι στέκονται ἡ μητέρα μου, ὁ θεϊός μου, τὰ δέλφια μου, ὁ μικρός μου ἀδελφός ὁ Γῶγος μὲ τὸν κόκκινόν του σκοῦφρον, τὸ σκυλάκι μου ἡ Φλόξ, τὰ γατάκια νομίζεις πῶς καὶ αὐτὰ κατεβῆκαν γιὰ νὰ μὲ ὑποδεχθοῦν.

Διακρίνω μίαν συγκίνησιν στὸ πρόσωπόν των, συγκινοῦμαι καὶ ἐγώ, μοῦ ἔρχεται μιὰ ντροπὴ γιατί διακρίνω μέσα. ἀπὸ τὲς γριλιές τῶν παραθυριῶν τὰ πονηρὰ μάτια τῶν γειτοнисσῶν νὰ μὲ παρατηροῦν μὲ περιέργειαν· πῶς νὰ ἦταν δυνατόν νὰ γυρίσω πίσω, καὶ ὅμως προχωρῶ καὶ πέφτω στὴν ἀγκαλιά τους, μὲ ἀγκαλιάζουν, μὲ φιλοῦν, μὲ περιποιοῦνται, ὁ Γῶγος κρεμασμένος ἀπὸ τὸ παντελόνι μου κλαίει, ἡ Φλόξ πηδᾷ γιὰ νὰ μοῦ γλείψη τὸ πρόσωπο.

Μὲ ἀνεβάζουν ἐπάνω, μὲ βάζουν νὰ καθίσω στὴν καλλίτερη μεριά, μοῦ φέρουν καφέ, γλυκό, ὅτι ἔχουν καὶ ὅπως ἔκαμναν στὸν πατέρα μου, ὅταν γύριζεν ἀπὸ τὸν στρατόν.

Βλέπω τὸ βιάζο τοῦ γλυκοῦ καὶ συλλογίζομαι μετὰ συγκινήσεως τὴν στιγμήν ποῦ τὸ ἔπερα μὲ τὸ σπαθί μου.

Νοστιμώτερον ἦτανε τότε.

* Ἀπὸ τὸ παράθυρον βλέπω κάτω ἐν σιμῆνος παιδιῶν νὰ παίζῃ καὶ νὰ θορυβῇ. * Α! πῶς ἠθελε νὰ πηδήσω ἔξω νὰ ριφθῶ καὶ ἐγὼ στὸ παιγνίδι . . . . .

Ἐξερχόμεθα.

Γνωρίζω τὰ διάφορα «κατατόπια», εἰς τὰ ὁποῖα ἔδρασα.

Πόσαι ἀναμνήσεις δὲν ζοῦν μέσα σ' ἐκεῖνα τὰ ἐρείπια τοῦ φρουρίου, στὰ στενὰ καλδερῖμια, στὰ μισοχαλασμένα σπιτάκια καὶ σταῖς πρασινάδες τῶν ἐρημωμένων περιβολιῶν! . . . .

Νὰ τὸ περιβόλι τῆς Πάσχαινας, τὸ καλύβι τοῦ μουρλο-Χρήστου, ἡ κληματαργιὰ τῆς Πίπως, ὁ κῆπος τοῦ Δυσσέα, ὁ ὄχθος, τὸ παλῆδον σχολεῖον, τὰ στοιχωμένα χαλάσματα τοῦ Φωτομάρα.

Πῶς ἤθελα νὰ πηδήσω μέσα, καὶ ὅμως τί εἶν' αὐτὸ ποῦ μ' ἐμ-
ποδίζει;

Ἡ καρδιά μου σφίγγεται. Δὲν βαστάω πλέον.

— Πᾶμε, λέγω στὸν ἀδελφόν μου.

Τραβᾶμε ἔξω πρὸς τὰ κτήματα.

Ἄλλα ἀναμνήσεις ἐκεῖ. Ἐδῶ εἶνε οἱ τόποι τῶν μεγάλων παι-
γνιδιῶν καὶ τῶν πετροπολέμων.

Ποῦ εἶνε οἱ παλαιοὶ συμμαχηταὶ μου;

Σκορπισθήκανε καὶ αὐτοί. Ἄλλοι ἐτραπήσαν πρὸς εὗρεσιν τύχης
καὶ ἄλλοι σπουδαῖζουν ἀκόμη. Πῆρα μὲ πέτρα νὰ ρίξω. Οἰκτρὰ
ἀποτυχία. Ἀκόμη μὲ πονάει τὸ χέρι μου ἀπὸ τὴν δύναμιν ποῦ ἔβαλα.

Περνᾶμε ἀπὸ τὸ Νεκροταφεῖον.

— Ν' ἀνάψωμεν ἓνα κηρὶ τοῦ μπαμπᾶ καὶ τῆς βιάβας.

Κυττάζω τὰ μνήματα. Κάτω ἀπὸ τὸν σωρὸν ἐκείνον τοῦ χώ-
ματος ποῦ σκεπάζεται ἀπὸ ἀγριολούλουδα καὶ πρασινάδες εἶνε
θαμμένον ὅ,τι ἀγαπητότερον ἔχει ἓνας ἄνθρωπος.

Τίς οἶδε τί σκουλήκια γλείφουν τώρα κάτω ἐκεῖ στὴ γῆ τὰ χέρια
ἐκεῖνα ποῦ τόσες φορὲς τὰ ἐφίλησα μὲ συγκίνησι!

Δὲν βαστάω πλέον, δάκρυα μοῦ ἔρχονται στὰ μᾶτια καὶ φεύγω,
φεύγω μακρὰ.

— Δὲν θὰ πᾶμε στὴ σταφίδα; μοῦ φωνάζει ὁ Χαρίλαος.

— Ὅχι, πᾶμε μέσα στὴν πόλιν.

Ἄλλῆξαιμε διεύθυνσιν καὶ ἐτραβήξαμεν γιὰ μέσα.

Εἶνε ἀπόγιομα. Ὁ ἥλιος κρέμασε πρὸς τὴν δύσιν του καὶ γέρονει
νὰ κρυφθῆ πίσω ἀπὸ τὰ βουνὰ σκορπίζοντας στὴν πόλιν κάτι με-
γάλες καὶ μακρὲς σκιές.

Σταῖς τελευταῖες ἀχτίδες σύννεφα ἀπὸ μικρὰ ἔντομα χορεύουν
καὶ περιστρέφονται εἰς τὸν αἴρα καὶ οἱ δρόμοι ἀρχίζουν ν' ἀντη-
χοῦν ἀπὸ τοὺς ἐπιστρέφοντας ἐκ τῶν κτημάτων ἐργάτας.

Διασχίζομεν τὴν πλατεῖαν καὶ τραβοῦμεν γιὰ τὴν ἀγοράν.

Τὰ ἴδια πάλι καὶ ἐκεῖ.

Οἱ πατριῶτές μου, ἀγαθοὶ καὶ ἀνοιχτόκαρδοι, κάθονται ἀπ' ἔξω
ἀπὸ τὰ καταστήματά των, στὸ καταβρεγμένον μέρος τῆς γῆς ποῦ
μυρίζει χωματῆλα καὶ συζητοῦν ἀναμεταξύ των.

Μὲ χαιρετοῦν σὰν νὰ ἤμουνα κανένας μεγάλος.

— Τί κάνετε . . . πότε ἦλθατε . . . θὰ μείνετε πολλές ἡμέρες ἐδῶ ;
 «Ὅλα αὐτὰ μοῦ χτυπᾶν κακὰ στ' αὐτιά.

Κυττάζομαι νὰ δῶ πότε ἔγεια μεγάλος καὶ σοβαρὸς ἐν σοβαροῖς.
 Φέρω ἀσυνειδήτως τὸ χέρι μου στὸ ἐπάνω χεῖλος νὰ στρήψω τὸ
 μουστάκι μου. Σκληρὰ ἀπογοήτευσις καὶ ἀπὸ αὐτοῦ.

Τί ἔπαθαν λοιπὸν οἱ πατριῶταί μου ;

— Πᾶμε νὰ φύγωμε καὶ ἀπὸ δῶ, οἱ πατριῶταί μου εἶνε σο-
 βαροὶ καὶ ἐγὼ τὸ χωριὸν μου τὸ ἔχω συνδέσει μὲ ἄλλα πράγματα
 στὸ μαλόν μου καὶ ὄχι μὲ σοβαρά.

Ἐκτὸς ἀπὸ σοβαρότητα ἐχόρτασα.

Πηγαίνω νὰ ἐπισκεφθῶ τοὺς θεῖους καὶ ταῖς θείας μου.

— Ὅριστε, ὀριστε, κύρ Τάκη, ἀπ' ἐδῶ, ἀπ' ἐδῶ παρακαλῶ.

«Κύρ Τάκη», τί κακὰ ποῦ χτυπάει αὐτὸ στ' αὐτί.

Ἐγεια καὶ «κύρ Τάκης» ἐγὼ ποῦ δὲ μὲ θέλανε πρὸ ὀλίγου
 ἀκόμη στὰς ἐκδρομὰς καὶ τὰς διασκεδάσεις των, γιὰ νὰ μὴ τοὺς
 χαλάσω τὴν διασκέδασιν μὲ ταῖς τρέλλαις μου.

Πηγαίνουμε στὴν ἀκροθαλασσιᾶ.

Εἶνε νύχτα πλέον. Πίσω ἀπὸ τὸ βουνὸν σηκώνεται σὰν πύρι-
 νον μπαλόνι τὸ φεγγάρι.

Ὁ ἀέρας «οὔτ' ἀνασασμὸν δὲν πέρνει» καθὼς λένε οἱ ναυτικοί
 μας. Ἡ θάλασσα «τόκα» λάδι, σὰν ἕνας ἀπέραντος καθρέπτης,
 μέσα εἰς τὸν ὁποῖον μὲ φιλαρέσκειαν γεροντοπαλλήκαρου γυαλί-
 ζεται ἀπέναντι ὁ γερω-Βοῖδιᾶς. Γύρω-γύρω σὰν κορνίζα ἡ παρα-
 λία μὲ τὰ ἄσπρα καὶ καθαρὰ πετραδάκια της, σὰν νὰ τὰ ἔστρωσε
 θαρρεῖς ὁ Δράκος τοῦ παραμυθιοῦ, πολύτιμο στρωσίδι, γιὰ νὰ
 περάσῃ ἐπάνω ἡ Πεντάμορφη.

Ἐκτὸς ἀπὸ μακρὰ ἀκούεται τὸ λάλημα τῆς νεροχελώνας καὶ ἀπὸ πᾶν
 ἀπὸ τὰ χαλάσματα τοῦ φρουρίου τὸ μονότονον καὶ λυπητερὸ κλά-
 ψιμο τοῦ γκιώνη καὶ ξεκουφαίνουν ταῦτιά οἱ τριγμοὶ τῶν τρι-
 ζωνιῶν. Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ «Λιοστάσι» μὲ μόλις φθάνουν ξειψυχημένοι
 ἀπὸ τὴν ἀπόστασιν οἱ ἤχοι μιανῆς φλογέρας. Χιλιάδες ἀναρίθμητες

πυγολαμπίδων παίζουν μέσα στα δένδρα τῶν κτημάτων καὶ τὰ κίνουν νὰ φαίνωνται σὰν νὰ πυρπολοῦνται.

Ἄ! ἐπὶ τέλους, μόνος μου ἐδῶ νύχτα, μακρὰ ἀπὸ τὴν ψευτοσοβαρότητα τοῦ κόσμου.

Θὰ γίνω καὶ πάλι παιδί.

Ἡ θάλασσα φαίνεται σὰν νὰ με προσκαλῇ.

Βγάζω τὸ σακκάκι μου, πετῶ τὰ κολλάρια, ξεσφίγγω τὸ λαιμοδέτι μου.

— Τί κάνεις αὐτοῦ, θὰ κολυμπήσης χωρὶς σεντόνι! Μοῦ φρονάζει μὲ κάποιαν ἔκπληξιν ὁ ἀδελφός μου.

Τότε σκέφθηκα καλλίτερα.

— Ναί, ἔχεις δίκιο, τοῦ εἶπα γελώντας πικρά, τώρα ὁ κόσμος μὲ παρεξήγει χωρὶς σεντόνι. Πῆγα στὴν Ἀθήνα, βλέπεις. Πᾶμε καλλίτερα στὸ σπίτι. Καὶ ἐπεστρέψαμε σιωπηλοὶ καὶ σοβαροί.

Ὅταν ἐμπέναμε στὴν αὐλὴν, ἡ Φλόξ ἐροίχτηκε ἐπάνω μου ζητοῦσα παιγνίδια ὅπως πρῶτα.

Ἐγὼ τὴν ἐχάιδευσα λίγο καὶ τὴν ἀπόθησα σιγά-σιγά γιὰ νὰ μὴ μοῦ λερῶσῃ τὰ ροῦχα.

Τώρα δὲν εἶμαστε σὰν πρῶτα.

Τὸ βράδυ ποῦ καθίσαμε στὸ τραπέζι ὁ θεῖός μου, τὸν ὅποιον θεωροῦσα ὡς θεὸν τῆς σοφίας καὶ τὸν συμβουλευόμενον γιὰ κάθε τι, μ' ὁμιλεῖ σὰν ν' ἀπευθύνεται σὲ κανένα πεπειραμένον γέροντα.

Μ' ἐρωτᾷ διὰ διάφορα ζητήματα πολιτικά, ἔθνικά, μοῦ ὁμιλεῖ γιὰ τὴν ἀναθεώρησιν τοῦ Συντάγματος, γιὰ τὴν Μακεδονίαν, γιὰ τὸ σταφιδικὸν ζήτημα καὶ εἰς κάθε κουβένταν προσθέτει: «τί ἰδέα ἔχεις σὺ» ἢ «σὺ τί λές;»

— Ἐγὼ τί λέγω; Μὰ σὰν τί με νομίζει;

Ἄπ' ἔξω ἀπὸ τὰ τζάμια τῆς γαλαρίας φαίνονται μακρὰ μέσα στὸ ἀργυρὸν φῶς τῆς σελήνης σὰν μεγάλη ἀπέραντος σκιαγραφία τὰ πέρατα τῆς πόλεως, γαρνιρισμένα στὴ μιὰν ἄκρη ψηλὰ ἀπὸ τὰ ὀδοντωτὰ πυργώματα τοῦ φρουρίου, ποῦ φαίνονται μέσα στὴν ἀδύνατη λάμπρῃ τοῦ φεγγαριοῦ, σὰν μεγάλη μαύρη ταντέλλα ἐπάνω σὲ μουντὸ μπλε φόντο καὶ φαντάζουν μυστηριωδῶς τὰ ντουβάρια

καὶ αἱ καμινάδες τῶν σπιτιῶν καὶ αἱ κορυφές τῶν δένδρων.
 Τὸ χωριὸ κοιμᾶται μέσα σὲ ἄπειρον γαλήνην. Κᾶπου-κᾶπου
 φαίνεται κανένα φωτισμένον παράθυρον ποῦ σβύνεται σὲ λίγο καὶ
 αὐτὸ σὰν νυσταγμένον μάτι ποῦ κλεῖ νὰ κοιμηθῇ.

Μέσα στὸ μισοφῶτισμα ἐκεῖνο διακρίνω τὰ κατατόπια τῶν παι-
 δικῶν μου χρόνων. Μοῦ φαίνεται σὰν νὰ μὲ καλοῦν μὲ χίλια στό-
 ματα καὶ αἰσθάνομαι μιὰ παρᾶξενη ἔλξιν νὰ μὲ τραβᾷ πρὸς τὰ
 ἐκεῖ.

Δὲν ἐκρατήθηκα πλέον :

— Μαμᾶ, τὸ ξέρετε, λέγω, φεύγω αὔριον.

— Ὅλοι ἐπάγωσαν γιὰ μιὰ στιγμή.

— Ἔλα ἄφησέ τα αὐτά, μοῦ λέγει ὁ ἀδελφός μου, σὲ ξέρουμε.

— Ὅχι, ἀλήθεια φεύγω δὲν σᾶς τὸ εἶπα ἀμέσως γιὰ νὰ μὴ
 σᾶς λυπήσω· περαστικὸς ἦμουν ἀπ' ἐδῶ, δουλειὰ σπουδαία τῆς
 ἐφημερίδος μὲ ἀναγκάζει νὰ μὴ ἀναβάλλω τὸ ταξεῖδί μου οὔτε
 λεπτόν.

Ἔλεγα, ἔλεγα δὲν ἐνθυμοῦμαι καὶ ἐγὼ τί ἔλεγα. Ὅταν ἐτελείωσα,
 τὰ μάτια ὄλων ἦσαν βουρκωμένα.

Εἰς μάτην προσεπάθησαν νὰ μὲ πείσουν νὰ μείνω ὀλίγον ἀκόμη.

Ἡ ἀπόφασίς μου δὲν ἐγύριζε πίσω, τελείωσε, θὰ φύγω, δὲν
 μπορῶ πλέον νὰ μένω ἐκεῖ ποῦ ὅλα μοῦ φαίνονται σὰν νὰ μὲ
 καλοῦν καὶ ὅλα σὰν νὰ μὲ διώχουν.

Τὸ εἶπα καὶ τὸ ἔκαμα.

Τὴν ἐπομένην διεπεραιώθην εἰς τὴν ἀπέναντι ὄχθην καὶ σὲ λίγο
 κλεισμένος σ' ἓνα βαγόνι τοῦ ψυχοβγάλτου Σ.Π.Α.Π. ἐρχόμουν
 στὴν Ἀθήνα γεμάτος ἀπὸ μιὰ μελαγχολία, μελαγχολία ἀνθρώπου
 ὁ ὁποῖος βλέπει τὴν εὐτυχίαν του νὰ φεύγῃ διὰ παντός, ἀφίνουσα
 πίσω της ὡς μόνον ἴχνη γλυκόπικρες ἀναμνήσεις ποῦ σοῦ σφίγ-
 γουν χειρότερα τὴν καρδιά.....

ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ Γ. ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ